

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 137.

Tredie Session.

73de Møde.

Lorsdagen den 5te Februar.
(Forsk.)

Krabbe: Ja, jeg har ikke videre at sige i denne Henseende. — Ved tredie Læsning af Loven i det andet Thing blev imidlertid denne Indstilling forandret, navnlig paa Grund af en Conference med den ærede forrige Cultusminister. Der blev — jeg veed ikke, om jeg tør bruge hans Autoritet — yttret, at det vilde være principstridigt, naar Eleverne fra Rønne lærde Skole skulde kunne tage Examen der til Afgangsklasserne ved de udvidede lærde Skoler, da ved ingen Skole Elever blive optagne fra en anden Skole, uden at Lærerne ved den Skole, hvori de skulle optages, selv afholde Prøven, for at bestemme deres Optagelse. Det er vel muligt, at dette kunde gjælde for alle andre Skoler, hvor Afgangsexamen til Universitetet tages i selve Skolen; men Rønne Skole kommer til at staa i et ganske eget exceptionelt Forhold til alle øvrige Skoler. Rønne Skole skal nemlig omdannes til en Realskole, og med den reale Underviisning skal der forbindes en saadan Underviisning i de lærde Fag, at Eleverne fra denne Skole kunne gaae over til syvende Klasse, Afgangsklassen i de udvidede lærde Skoler. Dette er idetmindste Udfæstets Tanke, og, som den ærede fdbste Taler yttrede, det vil naturligvis blive Regjeringens Sag, at denne Bestemmelse opfyldes, at denne Tanke træder ilive, og da Regjeringen kan have Control med, at de Disciple i den lærde Skole i Rønne, som ere bestemte til Studeringer, opnaae den Modenhed, som udfordres, for at de kunne gaae over i en eller anden Skoles Afgangsklasse, saa indseer jeg virkelig ikke, hvad Fare der kan være forbunden med, at denne

Examen tages i selve Skolen i Rønne. Vel har den høitærede Cultusminister, da han imødegik mine Bemærkninger, i Anledning af, at jeg havde yttret, at det forekom mig, at det vilde være baade principmæssigt og rigtigt og ønskeligt, at denne Examen kunde tages i Rønne Skole, sagt, at det var en tarvelig Underviisning, et tarveligt Lærerpersonale, hvormed Rønne Skole vilde blive forsynet, forsaavidt de lærde Fag angik; men paa et andet Sted, hvor han ogsaa vilde imødegaae en Bemærkning af mig, den nemlig, hvorefter jeg antog, at det ikke var aldeles nødvendigt, at der blev ansat en Overlærer ved Skolen, der bemærkede han det Modsatte. Der yttrede han nemlig, at Lovforslaget forudsatte en meget betydelig Underviisning i de lærde Fag, og at derfor en Overlærer ikke kunde undværes; men en betydelig Underviisning kan dog aldrig være en tarvelig Underviisning. At Examen tages i Rønne lærde Skole, er den eneste Garantie, den eneste Sikkerhed for Forældrene, som skulle sende deres Børn til en anden Skole, for, at de der blive optagne, og hvor de efter Lovforslagets Bestemmelser skulde optages; thi det er ikke ligegyldigt, om Forældrene skulle holde deres Børn i en anden Skole 1 eller 2 Aar længere, saaledes som Forholdene ere paa Bornholm. Dersom Børnene, som skulle indfattes i en anden Skole, ikke kunne komme ind i 7de Klasse, i Afgangsklassen, men derimod maae optages i 6te Klasse; da ville de komme til at opholde sig i 3 Aar ved denne Skole istedetfor i 2 Aar, men det er for Forældrene paa Bornholm ikke alene paa Grund af Dens isolerede Beliggenhed forbunden med mange flere Vanskeligheder at sætte deres Børn i Skoler udenfor Den selv end paa andre Steder i Riget; de staae ikke der i saadanne Familiefors